

Tilmæli 16/2024
Tillaga B 348/PRE
Afgreiðsla Forsætisnefnd

Nefndarálit um tilmæli 16/2024

Forsætisnefndin leggur til að Norðurlandaráð taki til greina svar við tilmælum 16/2024 um verkefna- og fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar 2025 og áltíti afgreiðslu þeirra *lokið* af hálfu ráðsins.

Bakgrunnur

Tilmælin eru svohljóðandi:

Norðurlandaráð beinir þeim tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar

- að hún samþykki ráðherranefndartillögu um fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar 2025
- að MR-SAM samþykki og fylgi eftir eftirfarandi samkomulagi um fjárhagsáætlun:

Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð eru þar að auki sammála um að í frekari umræðum um starfsáætlanirnar skuli lögð sérstök áhersla á eftirfarandi aðgerðarsvið á tímabilinu 2025–2027:

- Aðlögunarmál og frjáls för:** Vinna að aðlögunarmálum og frjálsri för á milli landanna er efld með auknum tilföngum til vinnunnar gegn stjórnsýsluhindrunum og með upplýsingamiðlun og fjölda verkefna sem auðvelda frjálsa för.
- Stuðningur við stofnanir borgarasamfélagsins:** Frá árinu 2025 eykst fjármagnsstuðningur enn með nýjum fjárhagsliðum sem stofnanir, sem hafa það að höfuðstarfi að sinna norrænni samvinnu, geta sótt um fjármagn fyrir þrjú ár í senn. Einnig verður möguleiki á hverju ári að sækja um fjármagn til verkefna tengd norrænum málefnum.
- Börn og ungmenni:** Frá árinu 2025 munu aðgerðir einkum snúa að lýðræðisþátttöku ungmenna og vinnunni gegn vanlíðan og geðsjúkómum.
- Samstarfið í mennta- og menningarmálum:** Norrænt mennta- og menningarsamstarf er eftt með áherslu á þróun lýðræðislegs norræns samstarfs.

5. **Aukinn viðnámsþróttur í norrænu löndunum:** Aukið þverfaglegt samstarf um samfélagsöryggi, þ.m.t. almannavarnir og viðnámsþrótt.

Norræna ráðherranefndin skuldbindur sig til að fylgja vinnunni eftir og gefa Norðurlandaráði reglulegar skýrslur um þróun átaksverkefna. Í tengslum við þetta mun Norræna ráðherranefndin leggja sérstaka áherslu á að tryggja skýrt og gagnsætt upplýsingastarf.

Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð viðurkenna að til er fjöldi stofnana innan borgarasamfélagsins sem hafa norrænan fókus, þar á meðal Norrænu félögin sem gegna mikilvægur hlutverki í hinu fjölbjóðlega norræna samstarfi. Nýtt fjármögnunarform Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir stofnanir borgarasamfélagsins merkir að frá árinu 2025 verður umsóknnum háttað á annan hátt en fyrri ár.

Norræna ráðherranefndin flýttir ferlinu fyrir nýja fjárhagsliðinn þannig að stofnanir sem sækja um munu fá skilaboð um mögulegan stuðning eins fljótt og unnt er. Einnig mun fjárhagsliðurinn um rekstraraðstoð eftir fyrsta umsóknarferlið haustið 2024 verða endurskoðaður. Niðurstöðurnar verða kynntar MR-SAM og Norðurlandaráði með það fyrir augum að skapa grundvöll fyrir áframhaldandi samtali um málaflökkinn.

Norðurlandaráð telur að Norrænu félögin og starfsemi þeirra skipti miklu máli og sé mikilvægur hluti norræns samstarfs og að tryggja þurfi þeim stuðning til grunnstarfsemi og viðeigandi verkefnastyrki til framtíðar.

Norðurlandaráð hefur í mörg ár beðið norrænu ríkisstjórnirnar um að koma á Norrænni ráðherranefnd um samgöngumál. Norðurlandaráð bendir á að stofnun Norrænnar ráðherranefndar um samgöngumál hafi aldrei verið mikilvægari en nú.

Samtali Norrænu ráðherranefndarinnar og Norðurlandaráðs um aukið norrænt samstarf á sviði samgöngumála mun haldið áfram á grundvelli þeirrar greiningar sem kynnt var á vordögum 2024.

Norðurlandaráð mun reglulega fá upplýsingar um hvernig ríkisstjórnir Norðurlanda vinna að því að styrkja samstarf sitt í samgöngumálum.

Að lokum er komist að samkomulagi um að núverandi og verðandi formennskulönd í Norrænu ráðherranefndinni haldi fundi með núverandi og næsta formennskulandi í Norðurlandaráði í lok árs 2024 til að upplýsa um yfirstandandi verkefni og ræða samstarfið á komandi ári.

Svar Norrænu ráðherranefndarinnar

Fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar 2025 miðast við pólitískar áherslur í nýjum samstarfsáætlunum sem vísa veginn í samstarfinu á vettvangi ráðherranefndarinnar til ársins 2030. Samstarfsáætlanirnar og fjárhagsáætlunin eru afrakstur rækilegs undirbúnings og reglulegs samráðs við Norðurlandaráð. Norræna

ráðherranefndin og Norðurlandaráð urðu snemma hausts 2024 sammála um að leggja sérstaka áherslu á ýmis framkvæmdasvið í fjárhagsáætluninni fyrir árið 2025, þar á meðal aðlögunarmál og frjálsa för, stuðning við stofnanir borgarasamfélagsins, börn og ungmenni, samstarfið í mennta- og menningarmálum og aukinn viðnámsþrótt á Norðurlöndum. Gert er ráð fyrir þessum liðum í fjárhagsáætluninni fyrir árið 2025 og verður Norðurlandaráði gefin skýrsla um framkvæmdina.

Norræna ráðherranefndin telur hér með að orðið hafi verið við tilmælunum.

Álit forsætisnefndar

Norræna ráðherranefndin hefur svarað tilmælum 16/2024. Í svarinu er tekið fram að fjárhagsáætlun Norrænu ráðherranefndarinnar fyrir árið 2025 miðist við nýju samstarfsáætlanirnar og að Norðurlandaráð hafi tekið þátt í að móta þær. Norræna ráðherranefndin og Norðurlandaráð hafi árið 2024 orðið sammála um að leggja sérstaka áherslu á ýmis framkvæmdasvið í fjárhagsáætluninni 2025, svo sem aðlögunarmál og frjálsa för, stuðning við stofnanir borgarasamfélagsins, börn og ungmenni, samstarfið í mennta- og menningarmálum og aukinn viðnámsþrótt á Norðurlöndum.

Forsætisnefndin telur svarið viðunandi og að orðið hafi verið við tilmælunum þar með.

Kaupmannahöfn, 25. febrúar 2025

Heléne Björklund (S)

Dagbjört Hákonardóttir (Sf.)

Henrik Møller (S)

Kim Berg (sd)

Halla Hrund Logadóttir (FSF)

Heidi Greni (Sp)

Jouni Ovaska (cent)

Lars-Christian Brask (LA)

Maria Stockhaus (M)

Bryndís Haraldsdóttir (Sj.)

Helge Orten (H)

Kathy Lie (SV)

Lorena Delgado Varas (V)

Angelika Bengtsson (SD)